

18.5.2017

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 VALTIONEUVOSTO

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE-27-4-2017)

MERENKULUN TURVALLISUUSKESKUS MERITURVAN LAUSUNTO HALLITUKSEN LAKIESITYKSEEN

Meriturva näkee HE yleisperustelujen kohtaan 3.2.3 kirjatun koulutuksen järjestäjien ja erityisesti sisällön hyväksymisen toimivaltaisen viranomaisen toimesta tärkeäksi parannukseksi vallitsevaan tilanteeseen verrattuna. Tällä hetkellä oppilaitokset ovat itse päättämässä opetuksen sisällöistä ja myös itse arvioivat sen laatua.

Meriturva kannattaa kohdan 3.3.4.1 mukaisesti Trafín säätämistä STCW- yleissopimuksen edellyttämän koulutuksen järjestäjien ja koulutussisältöjen vaatimusten valvonnan toimivaltaiseksi viranomaiseksi. Käytännössä pätevyyskirjojen myöntäminen ja niihin valmistava koulutus muodostavat loogisen kokonaisuuden, mikä sopii yhden viranomaisen vastuulle.

Tähän asti saadut kokemukset ovat osoittaneet koordinaation puutteen voivan johtaa liiankin suureen vaihteluun saman pätevyyden saamiseen tähtäävän koulutuksen laadussa, kun sisällöt ja soveltamiset ovat jääneet yksittäisen oppilaitoksen päätettäväksi. Myös maksullisen täydennyskoulutuksen osalta houkutus vallata markkinoita tinkimällä laadusta on nykytilanteen epäkohta, mikä voitaisiin korjata uuden säädöksen myötä.

Ulkomaisen koulutuksen järjestäjän hyväksyntä on uutta ja se ei saa vaarantaa verovaroja toimivien kotimaisten oppilaitosten toimintaa esimerkiksi koulutuksen laatua heikentämällä ja/tai alihinnoittelulla. Tällainen menettely johtaisi pidemmällä aikavälillä merihenkilöstön osaamistason laskuun ja meriturvallisuuden heikentymiseen.

Kohdan 4.2.4 arvio toimintaan sitoutuvasta työmäärästä Trafissa voi olla alimitoitettu, mikäli pyritään kattavasti perehtymään eri oppilaitosten opetussisältöihin. Toiveenaahan olisi myös saada palautetta ja yhdenmukaistaa opetusta eri oppilaitosten kesken. Riittävällä panostuksella taattaisiin laadukas oppiminen, mikä on koko STCW:n kantava ajatus ja samalla varmistuisi myös opiskelijan oikeusturva. Osaaminen työelämässä ei olisi riippuvainen siitä, mistä oppilaitoksesta on valmistunut.

Lakiluonnoksen 1 luku 1 § toteaa, että arviointi voi sisältää koulutuksen järjestäjien tilojen ja välineiden arvioinnin. Meriturva näkee tilojen ja välineiden arvioinnin välttämättömänä koulutuksen laadun takaamiseksi. Erityisesti turvallisuuskoulutus edellyttää oppimisympäristöltä erityisvarustusta ja opetukselta erityisosaamista. Käytännön

18.5.2017

koulutus sisältää myös tapaturma- ja muita turvallisuusriskejä, joiden hallinta on aiheellista todeta ennen hyväksyntää.

Meriturva näkee tarvetta arvioida (lakiluonnos 11 luku 2§) aina myös oppimisympäristöä, ei pelkästään laatujärjestelmää, koulutuksen järjestäjän vähimmäisvaatimusten osalta, jollei ole erityistä syytä jättää tätä arviointia tekemättä. Tämä korostuu etenkin ei- STCW- koulutusta antavan koulutuksen järjestäjän kohdalla.

Meriturva näkee 11 luvun 4§:ssä mainitun arvioinnin välttämättömänä palautteena tehdystä hyväksynnästä.

Meriturva näkee (11 luku 5 §) välttämättömänä, että hyväksyntä täydennetään uudella arvioinnilla, mikäli koulutuksen järjestäjä aloittaa uusien koulutusten, etenkin erityisvaatimuksia sisältävien STCW- turvallisuuskoulutusten pitämisen. Pelkkä 5§:ssä mainittu ilmoitus ei siis olisi riittävä lupa näiden koulutusten aloittamiseen.

Johtaja

Heikki Hyyryläinen

/HHy